

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Bucoul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirii No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

Cel mai mare rău.

Privim lumea de azi cu tragediile ei care ne îngrozesc pe toți, ne cugetăm la acele nenumărate tragedii ale căror taină le păstrează inimile înfrante și sufletele chinuite și ajungem la convingerea, că în cea mai mare parte se datoresc propriei noastre slăbiciuni. Sunt suferințe cauzate de asemenea slăbiciuni ale semenilor noștri, dar nici la un caz nu sunt așa de chinuitoare decât acelea, ale căror intensitate este mărită cu gândul: *Eu singur mi-am ales această cale.* Apoi sunt suferințe, trimise de bunul Dumnezeu pentru încercarea credinței noastre, pentru oțelirea voinței și pentru examinarea calității iubirii noastre. Acestea, dacă sunt corect interpretate niciodată nu provoacă ciocniri tragice, căci voința lui Dumnezeu este univocă, noi nu avem alt mijloc pentru a atenua durerea noastră, decât supunerea totală. Din răsvrătirea noastră sau a altora e drept că rezultă tragedii omenesti, dar aceste sunt rezultatele slăbiciunii răsvrătitorului.

Suferințele care au originea în slăbiciunea noastră ne aduc dureri caustice și mai adeseori rănesc și pe alții. Rana lor va fi cu atât mai primejdioasă și dureroasă, cu cât sunt mai de-

parte de idealul desăvârșirii creștinești, cu cât mai mare vină poartă și ei de greșeala noastră, și cu cât mai mult ne-au judecat greșit. Intre aceste împrejurări intervine mărindu-le durerea, cugetul: *Și eu am vină în cele întâmplate*, deci suferințele lor produse de noi să unesc cu cele cauzate de ei înșiși.

Dacă am avea forța morală, ca totdeauna să ne conducem conform legilor dumnezeiești sau, ce este același lucru, conform legilor și dorințelor Bisericii noastre, niciodată n'am avea ciocniri tragice, căci între toate împrejurările am ști, ce trebuie să facem. Dar și suferințele noastre ar deveni școala desăvârșirii creștinești, căci am ști să le suportăm cu inimă smerită și suflet nădăjduitor, resemnându-ne în voința lui Dumnezeu și iertând frații noștri care ne-au greșit.

Dar suferințele noastre nu sunt de acest gen. Dacă în viață neorânduită ne-am pierdut sănătatea și averea, cine poate spune că Dumnezeu ne-a trimis boala și sărăcia?

Dacă prin egoismul nostru ne-am înstrăinat familia și societatea noastră, cine e de vină? Singurătatea e pedeapsa purtării noastre.

Dacă neîncrederea semenilor noștri față de noi rezultă din lipsa noastră de sinceritate, din min-

ciunile și înșelăciunile noastre, se poate pentru această neîncredere acuza Dzeu, sau se pot acuza ei?

Dacă toate sentimentele noastre au fost concentrate într'o ființă, uitând pentru ea de Dzeu și oameni, cine e cauza golului ce lasă după sine făptura mult iubită gonită de întâia rază a desiluziei?

Dacă pe Dzeu nu l-am căutat niciodată, se poate El învinui dacă nu găsim nici mângăierea lui în necazurile noastre?

Dacă noi Biserica noastră, ca un veșmântuzat, o aruncăm dela noi, pentru interese materiale sau pentru căsătorii care nu pot fi fericite, căci prin trădarea adevărului nu se ajunge fericirea, ne vom putea oare căi, dacă Biserica nu ne va ocroti prin iubirea ei maternă?

Numai noi suntem de vină pentru toate aceste suferințe, căci numai din păcat rezultă adevărat rău pentru om. Incercările și bolile trimise de Dzeu și moartea bună, sunt binefacerile lui, deci să înțelegem ce ne-a spus dulcele Mântuitor prin vorbele: „Iată că te-ai făcut sănătos, de acum să nu mai păcătuiești, ca să nu-ți fie ceva mai rău.”

Dr. Irina Berinde.

Necredința.

Toți cei cari au cetit din Noul Testament cu atenție, au putut observa tonul blând și îngăduitor, de care s'a folosit Isus față de cei păcătoși. Dar de câte ori Isus a dat de necredință, acest ton blând s'a schimbat în mustrare aspră și de multe ori a fost însoțit de acel groaznic „vai”!

Durere însă, piticii „uriași” ai zilelor noastre nu înțeleg nici pe Isus, nici judecata sănătoasă, deși este atât de limpede, că fără credință nu ne putem ferici. — Nu vreau aceștia să urce piscurile minunate ale cunoștinței, de unde e atât de ușor a privi spre cer; în schimb însă călăresc pe smeul de hărtie al atotștiinței defectuoase și cu sgomotul enorm făcut de dâșii, vreau să împrăștie „norii tainelor credinței.”

„În lături cu dogmele” — strigă — „căci aceste răspândesc stupiditatea.” — „Credința este numai pentru mulțimea oarbă — și pentru babe”. — spunea nu de mult un leader al socializmului. „Afară cu religia din școli” — secondau profesorii filosofi în adunarea lor. — nu de mult în București.

Le răspundem: numai nebunii și criminalii pot fi necredincioși!

Credința este supunere. Credința este primirea vederilor altora. Dacă primesc cuvântul unui prieten, credința mea este omenească, dacă mă plec în fața cuvântului lui Dumnezeu, credința mea devine dumnezeiască.

Cum stăm cu credința omenească? Ce ai zice tu, tată, dacă copilul tău de 12 ani, s'ar prezința în fața ta și ar zice: nu-mi dispui, n'ai nimica cu mine, nici nu cred, că-mi ești tată! — Spune, cu cei ai

argumenta acestui copil? Doar cu băta? Dar dacă nici după aceasta „argumentare” nu-ți va crede? — doar are voință liberă! — Vezi, fără credință se răstoarnă societatea clădită pe familie.

Dacă naturalistul n'ar crede ochilor săi, n'ar exista știința naturală. E adevărat, că ochiul poate înșela; — dar fiindcă de regulă nu înșeală, omul cu minte crede ochilor săi. — Dăm crezământ cărților, ziarelor reclamelor, deși de multe ori sunt pline de greșeli, pentru că simțim, că fără crezământ nu ne putem ferici.

Bine, bine — ne vor spune apostolii necredinței — noi nu facem excepțiune împotriva credinței omului față de semenii săi sau față de sine însuși. Dar a crede omului, care de multe ori greșește și de mai multe ori te vrea duce în eroare. — este natural! Dar a crede lui Dumnezeu, care în urma atotștiinței sale nu poate greși și în urma sfințeniei sale nu poate înșela, nu-i permis! Pentru ce? Pentru că e de totului altceva! Și pentru ce e altceva? — Aici apoi creapă ei părul în patru, sucesc dar răspuns precis nu pot da. Pentru ce? Pentru că numai nebunul sau criminalul poate să fie necredincios.

Nu este greu a constata curentul, care cu repezeală nebună străbate viața de toate zilele. Nervoși și neînfrânați, oamenii aleargă după „libertatea” rău interpretată și vreau să se emancipeze de sub porunca lui Dumnezeu. Au redactat cele cinci porunci ale lumii noi: „libertatea cugetului, libertatea orientării, libertatea convingerilor, libertatea părerilor, libertatea moralei.” Să-și creieze fiecare credință pentru sine și să nu se ocupe de credința altuia! „Convingerea mea personală

este prima și a douăsprecea închietură a credinței mele” — așa vorbesc oamenii, cari se țin de de a fi cu „spirit”. Dar aceasta, convingere personală” devine periculoasă, cum arată cazul unui criminal din Frankfurt, care în fața judecătorilor săi a vorbit în modul următor: Domnilor, Dvoastră reprezentați aici legea și în aceasta calitate pretindeți dela mine să mă supun legii. Dar judecata dvoastră, oricum, este judecata personală a dvoastră, făcută în numele legii! Dar vedeți și eu am lege și judecată. Ascultați, dvoastră aveți toate posibilitățile, de a gusta toate bucuriile, iar eu abia îmi port pe spate mizeria mea. Deci sau dvoastră să-mi dați din prisosul dvoastră, sau dacă nu, iau cu forța, chiar și cu prețul sângelui dvoastră! Aceasta este credința și convingerea mea! Pretind, că la aducerea judecății să luați în considerare convingerea aceasta, care este sfântă înaintea mea, pentru că convingerea aceasta este adevărul.”

Așa lucră omul necredincios față de Dumnezeu! Este orb, violent și nedrept. Deci: pentru ce să nu credem?

Necredința mai are apostoli, cari se ascund în dosul vorbelor mari, umblă pe cărări întortochiate, și au patima de a nebuni lumea. „Trebuie să existe credință — zic ei — dar aceasta trebuie să se acomodeze după împrejurări.” — „Trebuie să fie credință — dar credința să fie petrecerea, păcatul.” — Trebuie să fie credință, dar ea trebuie să aibă gust politic” — se afirmă tot mai des. — Pe urmă sunt și de aceia, cari susțin, că credința este pentru țărani, pentru micii industriași, pentru lucrătorii de fabrică, — pentru aceia, cari gâtesc cu mizeria și prăjesc cu sărăcia; pentru aceștia este necesară

credința, căci ea oprește neindestulirea, revoltele.

Așa-i, că se simte gustul amar al pomului atotștiinței criminale? Intreb dar, pentrucă să nu credem?

Om modern, cu credință slabă, spunem dar, cei credința? Slăbiciune, halucinație? De o mie de ori nu! Ci ea este adevăr și tărie, pentru care este glorios a se lupta! Hristos a zis: spargeți — Biserica aceasta și eu în trei zile o voi zidi! Credința încă este Biserica Lui și duhul nimicirii nu se odihnește. Lumea blândă a credinței este deja scoasă din școli, este zugrumată în plăpândul suflet al copilului, pe altarul sfânt al familiei rând pe rând se stânge focul ei.

Dar să nu uităm, că și Hristos a trecut odată peste Vinerea patimilor, apoi a urmat glorioasa sa înălțare. Deci dacă azi încă purtăm pentru credința noastră crucea din Vinerea mare, — să ne mângâiem: și noi vom ajunge ziua înălțării noastre: *sărbătoarea biruinței credinței adevărate!*

Mismar

Femeea să ia aminte!

„Domnul nostru” a înălțat femeea din starea josnică în care se afla. I-a recunoscut sufletul, i-a recunoscut voința („Vezi, să nu mai păcătuiești), a recunoscut-o ca soție, ca mamă, ca ucenică, ca vestitoare a mării lui Dumnezeu (Samaritanca care a vestit tuturor din cetatea ei despre Dânsul, și atâtea alte femei din trecutul biblic), mila lor și puterea lor de mângâere, de caritate. (femeea

văduvă și săracă care nu uită să-și dea obolul ei bisericii, femeile care L-au urmat pe drumul Calvarului, una din ele, Sf. Veronica I-a întâlnit marama albă și alinătoare, femeile care au plâns cu amar la picioarele Crucii.)

Iar când El a înviat, mirosurile a aflat întâi.. Cum se grăbiau ele în zorii zilei să ajungă mai degrabă la sf. mormânt, ce sacrificii n'au făcut ele să cumpere miresmele cele mai de preț și cât mai multe pentru a apare *sfântul trup de putrezire..* Uimirea lor! Fericirea lor! Cu pași ușori și rezezi s'au întors să le vestească apostolilor și tuturor care l-au iubit bucuria cea mare.

Femeea a vestit întâi învierea! Recunoștința trebuie s'o împingă să înțeleagă că menirea ei să fie un stâlp al credinței, să o susție, să înfrupte cu ea casa și viața din jurul ei.

Lucrul acesta îl învederează minunat un distins canonic francez: Beaudenom în cartea „formațiunii religioase și morale a copilei.” Imi propun să dau în rezumat și traduceri (spicui) părți din această carte.

*

Cartea se adresează către toți cari se îngrijesc de educația copiilor și în special a fetelor. Metoda despre care e vorba nu e rodul numai a unei concepții teoretice ci a unei experiențe foarte lungi. Vremurile superficiale și grăbite în care trăim cer o formație adâncă. Atenția e absorbită de fel de fel de ocupațiuni, unele necesare, altele tactice, de neconțință goană după distracții și după cel mai mare confort. Ochii nu mai pot să se ridice spre ideal, totul îi leagă de pământ. *Indiferența religioasă crește și se întinde ca un nou potop și ia chiar la femei înfățișarea sfâșietoare a lipsei de credință.*

Condițiunile sociale în care trăim sunt îngrozitoare. Reaua ambianță, relele idei ajung să atingă până și existențele fragede, fără să știi când, fără să știi cum. Forțați la o astfel de ambianță, *trebuie să ne facem mai tari decât dânsa.* Se impune să dăm copilelor o formațiune solidă și adâncă, un temperament creștin rezistent care să le facă refractare la invazia răului. Dar ca această formațiune să fie eficace trebuie să cuprindă *sufletul în întregime.*

Ea trebuie să dea o *credință luminată* care să fixeze ideile, o *evlavie adevărată* care să puie stăpânire pe sentimente, o *voință hotărâtă* care să asigure statornicia; un *simț practic* care să fie o călăuză sigură, o *conștiință dreaptă* care să îndepărteze turburarea precum și răul; în sfârșit un *avânt supranatural* care apropiind de cer să micșoreze puterea atracțiilor de jos. Toate aceste izbutesc să creeze în sufletele tinere o *mentalitate și obiceiuri creștine.* Mentalitatea e forma pe care o ia spiritul adoptându-se la un mediu determinat. Dânsa face geniul fiecărui popor cași geniul fiecărei civilizații, ideile de familie. Nimic nu-i mai bun decât o mentalitate bine stabilită. I te supui fără să discuți, trăești dintr'însa, ai vrea să o impui altora. Combătută de influențe contrare, învinsă și moartă în aparență, ea continuă să ne orienteze în taină și izbutește cu timpul să-și reia stăpânirea. Pentru formarea mentalității trebuie să interesăm în întregime natura și în special facultățile cele mai invoalte și mai arzătoare la vrâsta aceasta: inima, imaginația, sensibilitatea. Rațiunea de asemenea trebuie să aibă un rol considerabil în această lucrare, un rol considerabil;

dar nu sub formă de discuțiune ci de lumină. Dacă adevărul se prezintă clar și frumos, spiritul îl primește cu plăcere, se pătrunde, formând un singur tot. O mentalitate profund creștină, e imensa gândire dumnezească ce luminează un suflet, un cap de operă o forță. *Mentalitatea* formează ideile și sentimentele, *obiceiul* formează calitățile și virtuțile. În fond mentalitatea nu-i decât obiceiul unor anumite acte, deci *principiul formațiunii noastre* se reduce la o singură cauză: *obiceiul* și introduce în chip logic metoda ce-i servește de instrument. O. C.

Astru din Oradea la Sighet.

În ziua sfântului Gheorghe membrii Astrului din Oradea, în frunte cu pâr. Canonic Dr. Tăutu regisor, au interpretat pe scena teatrului orășenesc piesa religioasă „Fiica lui Iair.”

Minunea săvârșită de Isus și descrisă atât de simplu în sf. scripturi — învierea lui Mi-

riam — este sâmburele acestei drame muzicale, îmbrăcată într'o țesătură drăguță de poveste. Miriam, fiica lui Iair, mai marele sinagogei din Capernaum, este aprinsă de o iubire curată față de Simeon, fiul Sarei, îngrijitoarea viei lui Iair. Bineînțeles aceasta dragoste nu este binevăzută de părinții trufași. Preotul Iair rostește blestem asupra lui Simeon. Miriam, fiica lui, înspăimântată, moare. Moartea ei însă face, ca Iair, mai ales în urma intervenției Martei, se umilește cu sufletul său și se lasă condus la Isus Nazarineanul, împotriva căruia atât de mult s'a luptat, dela care însă nădăjduiește să recapete liniștea pierdută a sufletului său. Soția sa de durerea morții fiicei sale își pierde mințile. Iair sosește la Isus, chiar în momentul, când el termină vorbirea de pe munte. Isus văzând căința lui Iair merge în casa lui, unde o învie pe Miriam. Iair, cu soția sa vindecată și ea în mod miraculos împreună cu toți cei de față devin ascultătorii cuvântului lui Isus. Piesa se termină cu un tablou frumos: Isus în genunchiat sub greutatea crucii

și zbiciuit de ostași. Miriam aleargă, ca să ușureze greutatea crucii, iar Simeon prinde mâna, gata să lovească, a ostasului. În aceasta poveste a fost apoi ținut un balet drăguț, câteva cântări și mai multe bucați de orchestră.

Autorul acestui manuscris, sigur că a urmărit un scop sfânt: răspândirea credinței prin teatru. Țesătura piesei și întreaga structura ei arată aceasta. Efectul dorit de autor s'a ajuns în măsura cea mai mare, doară ne-am depărtat cu toții dela teatru într'o stare de înălțare, cu gânduri bune pentru viitor.

Cât privește rolanții, sau achitat—fără excepțiune—foarte bine de rolurile lor. Chiar au fost vre-o câțiva, respective câteva, cari au ajuns la o recitare perfectă, așa că am avut ocazia de a ne delecta într'un joc cu adevărat artistic. Eu știu, că interpretarea atât de bună a acestor roluri, numai urmarea unei credințe adânci poate să fie. Nu putem decât să-l felicităm pe Părintele Canonic Tăutu, că munca lui valoroasă și oboseală a întâlnit în debutanți suflete înțeleghătoare.

Noi am fost mulțumiți, e întrebare; că oare orădenii au fost mulțumiți cu noi?

Mismar.

Calendar săptămânal.

29 Aprilie — 5 Maiu 1934.

29. Dumineca paralicului Ap. Fapt. 9, 32

Ev. Marcu 15, 43 Ap. Iason și Sosipatru

30. Luni Ap. Iacob

1. Marți Pr. Ieremie 588 a. Hr.

2. Mercuri Moașt. Sd. Atanasiu † 373

3. Joi M. Timoteiu

4. Vineri M. Pelagia

5. Sâmbătă M. Irina.

Ce frumoasă e floarea, când își deschide foile sale albe și curate cătră cer!

De-o sută de ori e însă mai frumos sufletul omului curat și nevinovat. Florile frumoase nu cresc pe gunoiu. Unii tineri însă își îngrămădesc în suflet mult gunoi: gânduri și poște necurate, glume urite și fapte ticăloase. Din acestea nu cresc florile virtuților, nici nu se produc roduri plăcute lui Dumnezeu.

Dacă vrei să alegi calea cea mai scurtă, ca să te înstrăinezi de Dumnezeu și să-ți agonisești osânda vecinică a iadului: fii necurat! Omul necurat nu mai are de tată pe Dumnezeu, ci pe diavolul.

(Calendarul Bunului Creștin. Bixad.)